

Bron: Telegraaf 18 mei 2026

Brancheorganisaties kinderopvang stappen uit overleg met ministerie over gratis kinderopvang: 'Geen echte inspraak'

Amsterdam- Brancheorganisatie Kinderopvang (BK) en Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang (BVOK) stappen uit het overleg met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) over de invoering van gratis kinderopvang in 2029. „Het overleg krijgt steeds meer het karakter van een inspraakfaçade.”

Klaartje Bax

Verlaggever Zorg en personal finance

13 minuten geleden

De organisaties praten nu bijna een jaar over een nieuw kinderopvangstelsel dat vanaf 2029 ingevoerd wordt, waarbij kinderopvang bijna gratis wordt voor alle werkende ouders. Maar de twee brancheorganisaties vinden dat er te weinig geluisterd wordt naar hun bezwaren.

Verandering in het stelsel

Die gaan niet over het gratis maken voor ouders, maar over de veranderingen in het stelsel. In het nieuwe stelsel wordt – om nieuwe toeslagenaffaires te voorkomen – de toeslag voortaan rechtstreeks overgemaakt aan de kinderopvangorganisatie in plaats van aan de ouders. Om te voorkomen dat die rechtstreekse betalingen aan de kinderopvangorganisaties gezien kunnen worden als staatssteun, heeft het vorige kabinet besloten de sector aan te wijzen als dienst van algemeen economisch belang (daeb).

Impact op bedrijfsvoering

Volgens de twee brancheorganisaties heeft een dergelijke constructie grote impact op de bedrijfsvoering van de kinderopvangorganisaties. Zo mogen organisaties straks niet méér winst maken dan een door de overheid gesteld maximum en moeten aanbieders van kinderopvang hun uitgaven uitgebreid verantwoorden.

„Wij staan achter het doel van het wetsvoorstel: kinderopvang moet eenvoudiger, betaalbaarder en zekerder worden voor ouders. Maar de route zoals die nu voorligt,

maakt het stelsel juist ingewikkelder, bureaucratischer en risicovoller voor kinderopvangaanbieders”, aldus Dedan Schmidt, voorzitter van BK.

Investeringsstop

Het leidt volgens de brancheorganisaties tot het wegvallen van veel, vooral kleinere aanbieders van kinderopvang en een investeringsstop bij de organisaties. Terwijl de vraag door bijna gratis kinderopvang juist toeneemt en er 200.000 extra kindplaatsen nodig zijn. Daarbij vrezen veel ondernemers in de sector dat ze minder vrijheid hebben in het soort kinderopvang dat ze aanbieden. „Denk aan buurtprogramma’s voor kinderen in wijken met een lage sociaal-economische status of het aanbieden van extra activiteiten zoals muziek- of zwemles op de BSO. Dat past straks allemaal niet meer”, zegt Natascha van der Post, voorzitter BVOK.

Positieve geluiden

Maar er zijn ook positieve geluiden te horen over het nieuwe stelsel. Zo liet de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) waarbij veel stichtingen zijn aangesloten, eerder weten het een goede ontwikkeling te vinden: „Geld dat bedoeld is voor de kinderopvang moet ook daadwerkelijk terecht komen bij de kinderopvang. Er gaat fors meer geld uitgetrokken worden voor kinderopvang. Dan is het logisch dat de overheid ook wil dat geld doelmatig wordt besteed.”

Nederlanders laten miljard aan toeslagen liggen: vooral op deze momenten missen zij onbewust financiële steun

Onder het vorige kabinet is onder leiding van adviesbureau PwC een traject gestart waarin alle partijen in de sector actief meedenken over hoe zo’n stelsel met een daeb-constructie eruit kan zien. Schmidt: „Wij willen geen daeb, maar zolang het kabinet deze route onderzoekt, willen wij wel aan tafel zitten om te voorkomen dat het wetsvoorstel juist leidt tot minder toegankelijkheid, minder investeringen en langere wachtlijsten.”

‘Niets gedaan met onze inbreng’

Maar er is geen sprake van echte inspraak, vinden de experts die namens BK en BVOK aanschoven. Ze adviseerden vorige week hun bestuur om zich terug te trekken. Van der Post: „Het overleg krijgt steeds meer het karakter van een inspraakfaçade. Niet omdat er niet gepraat wordt, maar omdat onze inbreng niet zichtbaar wordt verwerkt.”

Zo liet BK door onderzoeksbureau Birch vier varianten voor financiering van kinderopvang opstellen waarbij het geld ook rechtstreeks naar de opvang gaat, maar waarbij de sector geen daeb wordt. Maar daarop wordt niet echt gereageerd, zeggen de twee brancheverenigingen. Schmidt: „Draagvlak ontstaat niet door overleg af te vinken, maar door zichtbaar iets met de inbreng uit de sector te doen.”

De twee opgestapte verenigingen zijn niet de enige partijen die vraagtekens zetten bij de plannen. Vorige week concludeerde de Adviescommissie Toetsing Regeldruk (ATR) dat het wetsvoorstel om kinderopvang nagenoeg gratis te maken op 'belangrijke onderdelen onvoldoende is onderbouwd'. Zo blijft onduidelijk of de sector de extra vraag aankan en de gevolgen voor de sector en maatschappij blijven onduidelijk. Dat schrijft ATR in een aanvullende zienswijze aan de minister van Werk en Participatie (SZW).